Súd:	Okresný súd Humenné
Spisová značka:	10Csp/145/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8316211138
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI:	ECLI:SK:OSHE:2019:8316211138.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci žalobkyne D. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX/XX, O. A. I., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky takto

r o z h o d o l :

Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 11.12.2013 uvedená v bode 2. administratívny poplatok vo výške 184,97 eur za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná.

Súd priznáva žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 28.11.2016 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd vyslovil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXX z 11.12.2013, uvedená v bode 2. - administratívny poplatok vo výške 184,97 eur za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná a žalovaného by zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 378,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo druhého dňa po doručení žaloby žalovanému do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX dňa 11.12.2013, výška úveru bola 350,- eur, za poplatok vo výške 322,- eur s tým, že celkovú čiastku vo výške 672,- eur sa žalovanému zaviazala splatiť do 20.12.2014. Žalovanému zaplatila sumu 168,- eur. Poplatok z predmetného úveru predstavuje 92% navýšenie. V ďalšom uviedla, že v bode 2 Zmluvy o úvere je uvedený administratívny poplatok vo výške 184,97,- eur, za administratívne náklady na vypracovanie uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tou spojenou. Žalovaný jej reálne neposkytol plnenie za takýto poplatok. Poplatok nebol individuálne dojednaný a svojou výškou, na jednej strane a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto v zmysle § 53 ods. 1 OZ predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú spotrebiteľovi vopred známe. Výška poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť na úrok a navyše nie je ničím odôvodnené, prečo poplatok závisí od výšky úveru. Poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 v spojení s rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 5Co/219/20123, ktorým rozhodol, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve, v tej časti poplatku, ktorej

zodpovedajú 2/3, zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne rozhodol KS v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/321/2012, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/2/2015, sp. zn. 4Co/52/2015, 17Co/550/2015.

V ďalšom poukázala, že zmluva o úvere ako zmluva spotrebiteľská musí obsahovať náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Uzatvorená zmluva nemá náležitosti podľa uvedeného zákona uvedené v § 9 ods. 2 písm. c), f), i), j), k) a preto je poskytnutý úver podľa § 11 ods. 1 písm. a) bezúročný a bez poplatkov. Na strane žalovaného tak v zmysle § 451 OZ došlo k bezdôvodnému obohateniu na jej úkor vo výške rozdielu medzi jeho platbami v sume 168,- eur a výškou úveru v sume 100,- eur, teda vo výške 68,- eur. O tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedela od združenia na ochranu spotrebiteľa dňa 28.09.2016, kedy bola informovaná o tom, že predmetná zmluva nemá náležitosti predpísané zákonom a obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe uviedla, že súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo ako úmyselné konanie, vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/72/2014, sp. zn. 3Co/89/2012, sp. zn. 7Co/84/2011, sp. zn. 1Co/293/2014, sp. zn. 2Co/9/2012, sp. zn. 5Co/134/2012, sp. zn. 20Co/166/2014, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/301/2011, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/648/2013.

3. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

4. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a zmluvou o úvere, všeobecnými podmienkami poskytnutia a zistil tento skutkový stav veci:

5. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako klient - dlžník uzatvorili dňa 11.12.2013 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 350,- eur. Žalobkyňa sa zaviazala celkovo vrátiť sumu 672 eur s tým, že predmetný úver splatí žalovanému do 20.12.2014. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť poplatok vo výške 322,- eur. Splatnosť prvej splátky v zmluve dohodnutá nebola. V zmluve bola uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 39,15% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje 137,03 eur. Výška RPMN bola 92% ročne. Priemerná výška RPMN uvedená nebola. Konečná splatnosť úveru bola stanovená na 20.12.2014.

6. V zmysle bod 1 Zmluvy o úvere sa spotrebiteľ zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 322 eur.

V zmysle bodu 2 Zmluvy o úvere celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 137,03 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou 184,47 eur.

7. Z predložených potvrdení žalobkyne vyplýva, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 350,- eur, ktorý je splatený a žalobkyňa celkovo splatila sumu 728,- eur.

8. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 13.01.2017 uviedol, že medzi ním a žalobkyňou bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Uviedol, že na vyhlásení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle žalobného návrhu nie je daný naliehavý právny záujem. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenia spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť nasledovať iné súdne konanie. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobkyne ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým.

9. Následne poukázal, že žalovaný si individuálne dohodol podmienky Zmluvy o úvere s tým, že s odbornou starostlivosťou, ktorú vykonal na základe vyplnenia formuláru o overení klienta boli dojednané podmienky poskytnutia úveru a k tomu dohodnutá výška úveru na základe posúdenej bonity klienta. Nariadenie definuje odplatu ako úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných

prostriedkov alebo vyžadované pri poskytovaní peňažných prostriedkov. Mal za to, že úrok nie je odplatou pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale odplatou, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. Úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov.

V ďalšom uviedol, že zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.06.2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadila podľa predpisov účinných do uvedeného dňa. Obmedzenie výšky odplaty sa preto na daný právny vzťah nebude aplikovať. Poukázal, že pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutia peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Klient uzatvoril zmluvu slobodne, vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni, ani za nápadne nevýhodných podmienok, čo potvrdil svojim podpisom.

Pokiaľ sa jedná o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný uviedol, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy, táto zmluva nikdy nebolo právoplatne vyhlásená za neplatnú, právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

10. Právny zástupca žalobkyne vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu. Taktiež trval aj na vyslovení neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená pod bodom 2., pretože vyslovenie neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky potom zakladá nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného. Ďalej uviedol, že výška úroku v tejto úverovej zmluve je v rozpore s dobrými mravmi, pretože je podstatne vyššia ako výška úroku v tom čase poskytovaných bankami.

11. Súd vo veci rozhodol rozsudkom Okresného súdu Humenné č. 10Csp 145/2016 zo dňa 20.9.2017 a zaviazal žalovaného uhradiť žalobkyni sumu 378 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 378 eur od 31.12.2016 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Priznal žalobkyni náhradu trov konania vo výške 50%.
Krajský súd v Prešove uznesením č. 4Co 7/2018 zo dňa 18.9.2018 rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania zrušil sa v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.
Z odôvodnenie hore citovaného rozhodnutia vyplýva, že v časti uplatneného nároku týkajúcej sa určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky súd prvej inštancie nesprávne postupoval, ak dospel k záveru, že na vyhlásenie neprijateľnosti dojednanej zmluvnej podmienky týkajúcej sa dojednaného administratívneho poplatku nie je daný naliehavý právny záujem, vrátane v tejto časti považoval uplatnený nárok za nedôvodný. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „racio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia), najčastejšie spomínaná v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie nesprávne pri posudzovaní dôvodnosti uplatneného nároku porovnával predchádzajúcu úpravu procesného predpisu, t.j. Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom do 30.06.2016 z dôvodu, že v predmetnej veci bola žaloba podaná za účinnosti Civilného sporového poriadku, t.j. dňa 28.11.2016. Je nesporné, že sa jedná o spotrebiteľský spor, t.j. spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ako aj spor s ochranou slabšej zmluvnej strany. Zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu nevyplýva obmedzenie pre spotrebiteľa domáhať sa ochrany na súde v súvislosti s nárokom na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Naliehavý právny záujem v spotrebiteľských veciach vyplýva z ust. § 3 ods. 3, § 5 zákona č. 250/2007 Z.z., na ktoré ustanovenie súd prvej inštancie síce správne poukázal, avšak ho nesprávne vyložil. Pri hodnotení naliehavého právneho záujmu v spotrebiteľských zmluvách sa vychádza z princípov zvýšenej ochrany spotrebiteľa danej nielen

komunitárnou, ale aj vnútroštátnou právnou úpravou. K naplneniu tejto zvýšenej ochrany môže dôjsť iba vtedy, ak spotrebiteľovi je umožnený reálny prístup na súd, a to so zvýšenou ingerenciou súdu tak, ako tomu nasvedčuje právna úprava ukladajúca súdu zohľadniť neprijateľnosť zmluvných podmienok ex offo, t.j. z úradnej povinnosti. Uplatnenú námietku týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky preto odvolací súd považoval za opodstatnenú.
Ochranu spotrebiteľa v Civilnom sporovom poriadku možno vnímať ako novú procesnú zásadu, podľa ktorej sú súdy povinné prihliadať ex offo na ochranu práv spotrebiteľa ohrozených alebo narušených aplikáciou rôznych nekalých podmienok, ktoré do spotrebiteľských zmlúv uviedla zmluvná strana so silnejšou vyjednávacou pozíciou pri ich uzatváraní. Ust. § 137 CSP obsahuje len demonštratívny výpočet možných žalôb v sporovom konaní. Iná súkromnoprávna žaloba, t.j. v § 137 CSP neuvedená, je prípustná, ale iba za predpokladu, že osobitný petit vyplýva z hmotného práva. Na identifikáciu takejto žaloby je rozhodujúci žalobný návrh, ako aj právny dôvod tvrdeného práva. Z ust. § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nepochybne vyplýva, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa sa môže spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

12. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ,,CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o
a) splnení povinnosti,
b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ,,Zákon o ochrane spotrebiteľa“),každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznámi obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmý z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

14. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ,, Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia

alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

16. Zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

17. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

18. V danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral právny žalovaný ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalovaným bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

19. Okrem nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia si žalobkyňa uplatnila aj nárok na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 2 Zmluvy o úvere.

Z vymedzenia tejto zmluvnej podmienky v žalobe a Zmluve o úvere, z prebiehajúcich súdnych konaní vedených proti žalovanému je súdu známe, že sa jedná o zmluvnú podmienku v zmysle ktorej si voči žalobkyni uplatnil nárok na zaplatenie poplatku vo výške 2/3 z poskytnutého úveru. Zmluvná podmienka však v takomto znení používaná zo strany žalovaného už bola rozhodnutiami súdov a to nie

len prvoinštatnčných, ale súdov odvolacích, určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu na úkor spotrebiteľa a to v zmysle v tom čase platných ustanovení Občianskeho zákonníka. Príkladom na niektoré rozhodnutia poukázala sama žalobkyňa priamo v žalobnom návrhu.

Súd poukazuje na znenie § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Súd v takomto prípade ex offo prihliada na dané skutočnosti a z takto uplatnenej zmluvnej podmienky nárok v konaní neprizná.

20. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „racio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia), najčastejšie spomínaná v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch.
Naliehavý právny záujem v spotrebiteľských veciach vyplýva z ust. § 3 ods. 3, § 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Ust. 137 CSP obsahuje len demonštratívny výpočet možných žalôb v sporovom konaní. Iná súkromnoprávna žaloba, t.j. v § 137 CSP neuvedená, je prípustná, ale iba za predpokladu, že osobitný petit vyplýva z hmotného práva. Na identifikáciu takejto žaloby je rozhodujúci žalobný návrh, ako aj právny dôvod tvrdeného práva. Z ust. § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nepochybne vyplýva, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa sa môže spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.
Súd vyslovil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 11.12.2013 uvedená v bode 2 administratívny poplatok vo výške 184,97 eur za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná a to z dôvodu, že ide v danom prípade o formulárovú zmluvu, túto podmienku nijakým spôsobom spotrebiteľ nemohol ovplyvniť a nie je zrejmé zo znenia tohto ustanovenia akú protihodnotu dostane spotrebiteľ za sumu 184,97 eur. Uvedenie, že ide o administratívne náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy a ďalšiu administratívu je neurčité a nepreskúmateľné a bežný spotrebiteľ nemá vedomosť o tom, akú protiplnenie mu žalobca poskytne za túto sumu. Preto súd žalobe v tejto časti vyhovel.

21. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ,,CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, preto súd priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100% voči žalovanému. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.